

Sageduskasutuse taotluse täitmise juhend

Antud juhend hõlbustab taotlejale sageduskasutuse taotluse korrektset täitmist.

Üldsätted:

1. Sageduskasutuse taotlus tuleb esitada:
  - a. **10 päeva varem**- sageduste kasutamine ei vaja koordineerimist teiste ametiasutuste, organisatsioonide või riikidega;
  - b. **90 päeva varem**- vajalik koordineerimine teiste ametiasutuste, organisatsioonide või riikidega.
2. Keelatud ja seadusega karistatav on kiirata elektromagnetlaineid ilma sageduskasutuse loata. Kõik Kaitseväge sageduskasutused peavad omama sageduskasutuse luba;
3. Juurdepääsupiirang määratakse vastavalt „Riigisaladuse ja salastatud välisteabe kaitse korrale“ ja „Avaliku teabe seadusele“.
4. Taotlus edastatakse meili teel narfa@mil.ee.

NB!

Sagedusloa kehtivuse pikendamiseks kehtivatel tingimustel võib saada lihttaotluse meili teel- märkides sagedusloa numbri ja uue soovitava kasutuse ajavahemiku. (Näiteks : Palun pikendada sagedusluba MV-101013001 kehtivatel tingimustel ajavahemikuks: 16NOV13 – 28NOV13)

RAADIOSAGEDUSE TAOTLUSE BLANKETT

Taotlev üksus/asutus	Taotleva üksuse/asutuse nimi
Kontaktisik	Isik, kes otseselt taotleb sagedusi/koostaja ja kellelt on võimalik saada täiendavat informatsiooni ning tema auaste (Näiteks: Üksuse/asutuse sideülem)
Telefoni number	Isiku telefoni number, kes otseselt taotleb sagedusi ja kellelt on võimalik saada täiendavat informatsiooni. (Näiteks: Üksuse/asutuse sideülema telefoninumber)
Faksi number	Isiku faksi number, kes otseselt taotleb sagedusi ja kellelt on võimalik saada täiendavalt informatsiooni.
E-mail aadress	Isiku e-posti aadress, kes otseselt taotleb sagedusi ja kellelt on võimalik saada täiendavat informatsiooni. (Näiteks : Üksuse/asutuse sideülema)

Sageduste taotlemise eesmärk ja kasutamise eritingimused:

Sageduse/kanali taotlemise eesmärk mille jaoks taotletakse sageduskasutuse luba. Vajadusel kirjeldatakse täpsemalt sündmust mille jaoks sagedusi tellitakse. Kui kasutamisel on piiravad tingimused siis palun märkida ka need. (Näiteks: taotletud sagedusi kasutatakse staabiõppusel ning raadiojaamad on paigutatud üksteisest mitte kaugemale kui 20 meetrit)

Tehnilised andmed (Data):

Võrgu tüüp (SAT, LINK, ringhääling, taktikaline, teenistus võrk)	Siia kirjutatakse võrgu tüübi nimetus millist võrku kasutatakse. SAT: Satelliitsideks kasutatav võrk/terminaal LINK: Raadioside liin ringhääling: Laiale kuulajaskonnale mõeldud ja ringhäälinguks mõeldud sagedusalas töötav raadiosaatja taktikaline: väliõppus, sideharjutus, raadiosideõppe tund jne teenistus: objekti valveks raadiosidevõrk, õnnetusel kasutatav raadiovõrk jne(24/7 kasutus või valmidus)
110. Taotletav sagedusala ja mitu sagedust (vajadusel eelistavamad sagedused/sagedusala)	Taotletav sagedusala ning mitu sagedust soovitakse antud sagedusalast. Juhul kui on sagedusi/kanaleid mis on eelistatavad siis vajadusel märkida ka need. Ka märgitakse siin kas soovitakse simpleks või dupleks kanaleid ja millise dupleksvahega.
113. Jaama liik repiiter/paikne/kohtkindel/mobiilne/käsijaam	Siia kirjutatakse jaama lii(k)gid, mis tulevad kasutusele antud võrgus. repiiter: kasutatakse signaali retransleerimiseks. (Näiteks: Motorola repiiter) paikne: saatja-vastuvõtja jääb kogu sageduste

	<p>kasutamise ajaks ühte kindlasse maastikupunkti</p> <p>kohtkindel: hoonesse, maastikualale alaliselt paigutatud saatja-vastuvõtja</p> <p> mobiilne: liikuv saatja-vastuvõtja</p> <p>käsijaam: väikese võimsusega personaalne saatja-vastuvõtja</p>
114. Kanali samm / Kiirgusklass	Täidetakse vastavalt Lisale 1 või raadiojaama kirjeldusele. (Näiteks: Üldjuhul 25kHz-se kanalisammu ja sagedusmodulatsiooni korral on kiirgusklass 16K0F3E ja 12,5kHz sammu korral 8K0F3E)
115. Väljund võimsus [W]	Saatja maksimaalne võimsus kasutusaja jooksul (Näiteks: Motorola GP 340 (käsiraadiojaam): 5 W; Motorola GM 360 (autoraadiojaam): 25 W)
130. Kasutusaeg ööpäeva jooksul (24 h)	Märgitakse kasutamise aeg ööpäevas. Kui kasutakse kogu ööpäeva jooksul siis märgitakse 24 h (Näiteks: Väliõppus, kasutatakse 24 h.) Kui kasutatakse ainult mingil kindlal kellaajal siis märkida kasutamise kellajad (Näiteks: Õppetund: 08:00-17:00; 9 h)
140. Kasutuse algus ja lõpp või algus ja pikkus (max 1 aasta)	Kasutamise algus ja lõpp. Kui raadiosidevahendeid on vajalik enne mingit kasutamist testida siis kasutamise aeg peab sisaldama ka testimise aega. (Näiteks: 16NOV13 – 28NOV13)
204. Taotletav võrk (mil/tsiviil)	Taotletava võrgu otstarve (jäetakse alles millist nimetust kasutatakse). MIL: raadioside õppetund, väliharjutus, laskeharjutus jne CIV: autoralli julgestamine, päästetööde sidevõrk, tsiviil isikute transport jne
207. Opereeriv üksus/asutus	Taotleva üksuse allüksus kes reaalset kasutab/opereerib seda võrku/raadiojaama. (Näiteks: ÕTP 1, 2, 3 jne rühm; Ambulants jne)
300. Saatja (TX) asukoha riik	Saatja asukoha riik. (Näiteks: Eesti)
301. TX saatja asukoha koordinaadid (või kohad kaardil)	Saatja asukoha geograafilised koordinaadid. Kui kasutatakse piirkonnas siis märgitakse, et kasutatakse piirkonnas ning lisatakse piirkonna piiripunktid. Kui kasutatakse liikumisel siis märgitakse marsruudi punktid. (Näiteks: Maa-ala: saatja-vastuvõtja liikumise ala äärepunktid 6-kohaliste koordinaatidega. Rännak: marsruut ja tähtsamad punktid 6-kohaliste koordinaatidega). Pikemaajalistel 1-aastastel väljaõppe taotlustel märgitakse maakonnad ja harjutusväljad (Näiteks: Lääne-Virumaa, KVVP ja Sirgala) Juhul kui ei ole võimalik märkida geograafilisi koordinaate siis võib asukohta, piirkonda või liikumist kirjeldada kaardil tuvastatavate/asuvate punktide järgi.
340. TX saatja nimi	Saatja mark. (Näiteks: Motorola GP 340 (käsiraadiojaam); Motorola GM 360 (autoraadiojaam))
354. TX saatja antenni nimi	Saatja antenni nimi. (Näiteks : 1/4 varras, või 5/8 varras, standard)
356. TX saatja antenni tõstekõrgus maapinnast [m]	Antenni kõrgus maapinnast meetrites. (Näiteks: käsiraadiojaamal 2 meetrit; autoraadiojaamal 3 meetrit)
357. TX saatja antenni võimendustegur [dB]	Antenni võimendustegur detsibellides dipooli suhtes [dBd]. Tihtipeale on dokumentatsioonis võimendustegur märgitud ka dBi ühikutes, dBd ja dBi vahe on 2,15dB. (Näiteks: 0 dBd + 2,15 = dBi.)
360. TX antenni peakiire laius (horisontaal/vertikaal) [°]	Täidetakse juhul kui kasutatakse suundantenni.
362. TX antenni peakiire suund (horisontaal/vertikaal) [°]	Täidetakse juhul kui kasutatakse suundantenni.
363. TX antenni polarisatsioon	Liikuva side puhul kasutatakse reeglina vertikaalset polarisatsiooni. (Näiteks: vertikaalne, horisontaalne)

400. Vastuvõtja (RX) asukoha riik	Täidetakse juhul kui saatja ja vastuvõtja riik on erinevad. Vastuvõtja asukoha riik. (Näiteks: Eesti)
401. RX vastuvõtja asukoha koordinaadid (või koht kaardil)	Täidetakse juhul kui vastuvõtja liigub erinevas piirkonnas kui saatja ning juhindudes saatja asukoha koordinaatide täitmise juhendile.
440. RX vastuvõtja nimi	Täidetakse juhul kui vastuvõtus kasutatakse erinevaid seadmeid kui saatel ning juhindudes saatja vastuvõtja nime täitmise juhendile.
454. RX vastuvõtja antenni nimi	Täidetakse juhul kui vastuvõtus kasutatakse erinevaid antenne kui saatel ning juhindudes saatja antenni nime täitmise juhendile.
456. RX antenni kõrgus maapinnast [m]	Täidetakse juhul kui vastuvõtu antenni kõrgus on erinev kui saatja antennil ning juhindudes saatja antenni kõrguse täitmise juhendile.
457. RX antenni võimendus [dB]	Täidetakse juhul kui vastuvõtu antenni võimendus on erinev kui saatja antennil ning juhindudes saatja antenni võimenduse täitmise juhendile.
460. RX antenni peakiire laius (horisontaal/vertikaal) [°]	Täidetakse juhul kui vastuvõtu antenni peakiire laius on erinev kui saatja antennil ning juhindudes saatja antenni peakiire laiuse täitmise juhendile.
462. RX antenni peakiire suund (horisontaal/vertikaal) [°]	Täidetakse juhul kui vastuvõtu antenni peakiire suund on erinev kui saatja antennil ning juhindudes saatja peakiire suuna täitmise juhendile.
463. RX antenni polarisatsioon (vertikaal/horisontaal)	Täidetakse juhul kui vastuvõtu antenni polarisatsioon on erinev kui saatja antennil ning juhindudes saatja antenni polarisatsiooni täitmise juhendile.
804. Häälestustäpsus	Märgitakse väikseim sageduse häälestus samm, mida on võimalik saatjale sisestada. (Näiteks: Motorola GP 340 – 12,5kHz)
Märkused:	Vaba tekst mida soovite täiendavat teatada sagedushaldajale

LISA 1

Kiirgusklasside moodustamine

Kiirgusklassid moodustatakse lähtuvalt käesolevast paragrahvist. Kiirgusklass moodustatakse järgmistest osadest:

- 1) vajalik ribalaius;
- 2) klassifikatsioon, mis koosneb:
  - a) põhitähistest
  - b) vajadusel kasutatavatest tähistest.

Vajalikku ribalaiust määratakse Rahvusvahelise Telekommunikatsiooni Liidu raadioside sektori (edaspidi ITU-R) soovitusel SM.1138 kehtiva väljaande, teiste ITU-R soovitusete või mõõtmistega ning kirjeldatakse kolme numbriga ja ühe tähega selliselt, et:

- 1) raadiosagedusalas 0,001 kuni 999 Hz väljendatuna Hz-des (täht H);
- 2) raadiosagedusalas 1,00 kuni 999 kHz väljendatuna kHz-des (täht K);
- 3) raadiosagedusalas 1,00 kuni 999 MHz väljendatuna MHz-des (täht M);
- 4) raadiosagedusalas 1,00 kuni 999 GHz väljendatuna GHz-des (täht G).

Vajaliku ribalaiuse tähistamine

Vajalikku ribalaiust sõltuvalt tema väärtusest tähistatakse kolme kehtiva numbriga analoogselt järgmiste näidetega:

Vajalik ribalaius	Vajalikule ribalaiusele vastav tähis
0,002 Hz	H002
0,1 Hz	H100
25,3 Hz	25H3
400 Hz	400H
2,4 kHz	2K40
6 kHz	6K00
12,5 kHz	12K5
180,4kHz	180K
180,5 kHz	181K
180,7 kHz	181K
1,25 MHz	1M25
2 MHz	2M00
10MHz	10M0
202 MHz	202M
5.65 GHz	5G65

Kiirgusklassi klassifikatsiooni põhitähised

Kiirgusklassi esimene sümbol näitab põhikandesageduse modulatsioonitüüpi:	
1.moduleerimata kandesagedus	N
2.amplituudmoduleeritud kandesagedus:	
1)kahekülgribaga	A
2)ühekülgribaga, täisvõimsusega kandesagedus	H
3)ühekülgribaga, vähendatud või muutuva võimsusega kandesagedus	R
4)ühekülgribaga, mahasurutud kandesagedus	J
5)sõltumatud külgribad	B
6)kärbitud külgribaga	C
3.nurkmoduleeritud kandesagedus:	
1)sagedusmoduleeritud	F

2)faasmoduleeritud	G
4.samaaegselt või vaheldumisi amplituud- ja nurkmoduleeritud kandesagedus	D
5.impulsid:	
1)moduleerimata impulsside jada	P
2)amplituudmoduleeritud impulsside jada	K
3)laiuse/pikkusega moduleeritud impulsside jada	L
4)positsiooni/faasiga moduleeritud impulsside jada	M
5)impulsside jada, milles nurgaperioodi jooksul on kandesagedus nurkmoduleeritud	Q
6)eeltoodud impulsside kombinatsioon	V
6.samaaegselt või vaheldumisi amplituud-, nurk- ja impulssmoduleeritud kandesagedus	W
7.teised kandesageduse modulaatsioonitüübid	X
Kürgusklassi teine sümbol näitab põhikandesagedust moduleerivaid signaale:	
1.moduleerivat signaali ei ole	0
2.üks kvanteeritud või digitaalset informatsiooni sisaldav kanal, milles ei kasutata abi-kandesagedusi (välja arvatud aegtihenduslik dupleks)	1
3.üks kvanteeritud või digitaalset informatsiooni sisaldav kanal, milles kasutatakse abi-kandesagedusi (välja arvatud aegtihenduslik dupleks)	2
4.üks analooginformatsiooni sisaldav kanal	3
5.kaks või enam kvanteeritud või digitaalset informatsiooni sisaldavat kanalit	7
6.kaks või enam analooginformatsiooni sisaldavat kanalit	8
7.vähemalt ühe analooginformatsiooni ja ühe kvanteeritud või digitaalset informatsiooni sisaldava kanali kombinatsioon	9
8.teised põhikandesagedust moduleerivad signaalid	X
Kürgusklassi kolmas sümbol näitab ülekantava informatsiooni liiki:	
1.informatsiooni ei kanta üle	N
2.telegraaf - kuulmise abil vastuvõetav	A
3.telegraaf - automaatne vastuvõtt	B
4.faksiside	C
5.andmeedastus, telemeetria, kaugjuhtimine	D
6.telefon - (ka raadioringhääling)	E
7.television (video)	F
8.eeltoodud informatsiooniliikide kombinatsioon	W
9.muud informatsiooniliigid	X
Kürgusklassi klassifikatsiooni vajadusel kasutatavad tähised (kasutatakse signaali täielikuks kirjeldamiseks, tehnilise loa taotluste ja tehnilise loa juures ei ole kohustuslikud)	
Kürgusklassi neljas sümbol kirjeldab signaali:	
1.kahepositsiooniline muutuva arvu ja/või pikkusega elementide kood	A
2.kahepositsiooniline muutumatu arvu ja pikkusega elementide veaparanduseta kood	B
3.kahepositsiooniline muutumatu arvu ja pikkusega elementide veaparandusega kood	C
4.neljapositsiooniline kood, milles iga positsioon kirjeldab signaali elementi (või ühte või enam bitti)	D
5.mitmepositsiooniline kood, milles iga positsioon kirjeldab signaali elementi (või ühte või enam bitti)	E
6.mitmepositsiooniline kood, mille moodustab eelnevate signaalide kombinatsioon	F
7.monofooniline raadioringhääling	G
8.stereo- või kvadrofooniline raadioringhääling	H
9.helikvaliteet, välja arvatud punktides g ja h toodud	J
10.helikvaliteet, mille saavutamiseks kasutatakse sagedusinversiooni või raadiosagedusala osadeks jagamist	K

11.helikvaliteet, mille saavutamiseks kasutatakse sagedusmoduleeritud signaali, et juhtida demoduleeritud signaali nivood	L
12.must-valge pilt	M
13.värvipilt	N
14.must-valge ja värvipildi kombinatsioon	W
15.muul viisil kirjeldatav signaal	X
Kiirgusklassi viies sümbol näitab tihenduse viisi:	
1.ei kasuta tihendust	N
2.koodtihendus	C
3.sagedustihendus	F
4.aegtihendus	T
5.aeg- ja sagedustihenduse kombinatsioon	W
6.muu tihenduse viis	